

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Тутова А.С., tutovaalina22@gmail.com

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Сучасні умови господарювання висувають на перший план вміння суб'єктів господарювання оперативно реагувати на зміни, що відбуваються у зовнішньому та внутрішньому середовищі. Це зумовлено необхідністю з одного боку максимізувати суму прибутку, що бажає отримати підприємство, з іншого – забезпечити стабільний фінансовий стан через досягнення відповідного рівня показників оцінки його складових, зокрема майнового стану, фінансової стійкості, платоспроможності і ліквідності, прибутковості та ділової активності [1]. Характеризуючи результативність діяльності підприємств аграрної сфери, відзначимо, що частка збиткових підприємств у період з 2012 по 2019 рр. в середньому складала 43,3%. Хронічно збитковим залишається тваринництво: від – 33,8 у 2012 р. до – 11,3 % у 2019 р., рівень рентабельності сільськогосподарського виробництва в середньому за цей період не перевищував 5 % [2].

Низький рівень прибутковості призводить до нестачі власних фінансових ресурсів. За оцінками експертів потреба в банківських кредитах складає 14-18 млрд. грн., тоді як щорічне кредитування здійснювалося на рівні 7 млрд. грн., що майже вдвічі менше. Це призводить до зниження забезпеченості сільськогосподарською технікою та критичної зношеності основних фондів. Так, за останні роки кількість техніки суттєво скоротилася, а наявна кількість тракторів і комбайнів не відповідає технологічній потребі. Зокрема, потреба у тракторах задовольняється лише на 50 %, а у зернозбиральних комбайнах – на 55 %. При цьому, рівень зношеності тракторів становить 71 %, комбайнів – від 73 до 98 %.

Специфіка функціонування сільського господарства пов'язана із нерівномірним надходженням і витрачанням коштів протягом року, що доволі часто призводить до неплатоспроможності підприємств. Загалом, під платоспроможністю стосовно до суб'єкта господарювання розуміється його здатність своєчасно та в повному обсязі здійснювати розрахунки за своїми зобов'язаннями. Важливо відзначити, що платоспроможність підприємств залежить від дії широкого кола факторів. По-перше, це фактори, дія яких зумовлена загальноекономічним розвитком країни; по-друге, фактори, що пов'язані із діяльністю контрагентів та конкурентів; по-третє, фактори, що залежать безпосередньо від якості фінансового менеджменту на підприємстві. Саме виявлення та усунення негативного впливу останніх дозволять уникнути неплатоспроможності суб'єкта господарювання. Серед іншого до напрямів підвищення платоспроможності підприємства можна віднести:

- забезпечення ефективного управління грошовими потоками підприємства шляхом їх збалансування за обсягами та синхронізації у часі;
- застосування ефективної політики управління дебіторською та кредиторською заборгованостями;
- формування оптимального співвідношення між активами різних рівнів ліквідності;
- врахування часового фактору при формуванні обсягів довгострокових і короткострокових позикових ресурсів;
- встановлення оптимального для підприємства розміру ВОК тощо.

Список використаних джерел:

1. Захарова Н.Ю. Платоспроможність та ліквідність підприємств: сутність, оцінка та умови забезпечення. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Д. Моторного (економічні науки)*. 2019. №2(40). С. 182-189.

2. Сільське господарство України за 2018 рік: стат. збірник / За редакцією О.М. Прокопенко. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

Науковий керівник: Захарова Н. Ю., к. е. н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного